

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o p[er] excelle[n]tia[m] fraternal[is] miserationis: p[er] ha[n]c
fuit b[e]n[e] ordinat[us] ad p[ro]ximu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Bermo De sancto Eligio

et abstinētis. Lū em̄ ceteri p̄ eēt sibi p̄si
erat i abstinēdo seuer⁹. Sic ḡ impleuit qd̄
dñs dixit Dat. vii. Intrate p ang. por. et c.

Secdo intrauit in gaudiū

dñi p̄ excellentiam fraternal̄ miserationis
Tob. iij. Quō potes esto misericors: p̄m̄
em̄ bonū tibi ebefaurizas et c. In figura hu
ius p̄ceptū erat Exod. xxx. q̄ aaron et filij
ei lauaret man⁹ suas ac pedes qñ ingressu
ri essent ad altare. et Leuit. xij. p̄ceptū erat ne
mulier puerpera ingrederet in sanctuariū
donec impleret dies purgationis sue. His
em̄ dat̄ intelligi q̄ nulla anima celeste sc̄tūa
riū siue tabnaculū irabit nisi p̄us mamb⁹
.i. opationib⁹ et pedib⁹. i. affectionib⁹ loq̄ et
purgat⁹: q̄ d̄r Appc. xxi. Non introibit in
ea. sc̄uitate celeste aliqd̄ coinquatum aut
abominatōne factēs. Sic aut̄ d̄r Prouer.
xv. Per misericordiam purgant̄ pctā Jō p̄ mi
sericordiā h̄i introuit̄ gaudiū celeste. Be
atus igit̄ eligius p̄ misericordiam intrauit̄ gau
diū dñi. Fuit em̄ vir misericordissim⁹. Et
p̄cipue misericordiaz exercuit̄ tripli. Primo
paup̄ib⁹ subueniēdo Lu. xviij. Da paup̄i.
et habebis thesau. i. celo. H̄ius vir⁹ gl̄i
ḡi q̄cqd̄ h̄ie poterat excepto uicetur regu
mento totū egemis et monasterijs dabat et
exponebat: etiā in pct̄is captiuoz q̄s a ca
ptiuitate et fuitate sepenūero redimebat.
Vide legedas. Sic itaq̄ p̄ elemosynaruz
largitione celū introuit̄ Tob. xij. Lemo
syna a morte liberat et ip̄a ē q̄ purgat̄ pctā
et facit inuenire vitā eternā. Secdo mise
ricordiā exercuit̄ ppl̄m̄ instruēdo. Instituit̄
q̄ppe fuit nouiomesis eps̄ inuit⁹ tñ et in h̄
officio laudabilissime ppl̄m̄ suū rexit et fide
liter instruxit. Ip̄e igit̄ erat fidel̄ seruus et
p̄uidēs quē instituit̄ d̄s sup̄ fam. su. ut da
ret illi cibū in tpe. ut d̄r Dat. xxiiij. Jō
tandē sibi dixit dñs illd̄ Dat. xxv. Euge
fue bone et fi. q̄ in pan. fu. si. su. mlt̄a re eo.
Itra in gau. dñi. Greg. i. omel. Pauca q̄p
pe sunt bona oia p̄n̄g vite q̄uis mlt̄a esse
uideant̄ comparatōe retributionis eterne.
S̄z tūc fidel̄ suus sup̄ mlt̄a constituit̄ qñ
deuicta oi corruptiōis molestia d̄ eterne
gaudijs in illa celesti sede gl̄iat. Hec ille.
Tercio miaz exercuit̄ pctōes corrigēdo.
Jac. vi. Qui p̄uerti fecerit pctōz ab erro

re vie sue: saluabit̄ animā suā a morte. Et
Ezech. iij. Si dicente me ad impiū mori
moriēz nō annūciaueris et neq̄ locut⁹ fue
ris ut auertat̄ a via sua impia tpe imp̄i
impierate sua moriet̄: sanguine aut̄ eius
manu tua req̄rā. Si aut̄ tu annūciaueris in
pior ille nō fuerit p̄uersus ad impietate sup̄
tpe q̄dē in iniquitate sua moriet̄. tu aut̄ sup̄
tua liberasti. Et seq̄t̄ post. Si aut̄ tu annū
ciaueris iusto ut nō peccet et ille nō peccet
ut uiuēs uiuet q̄ tu annūciauisti ei: tu aut̄
tuā liberasti. Hec tibi. H̄ius itaq̄ eligius
misericordiaz suā ostendit ad pctōes ip̄os corrip
piēdo. Ps. Corripiet me iust⁹ in misericordiā.
Et zelo nāq̄ saluz animaz solite mlt̄a
horabat ad correctiōne delinquentū. H̄ie
mel cū h̄ius eligi⁹ audisset qm̄ i q̄dā eccl̄ia
aploz petri et pauli in eoz festo choroz
d̄r̄z alia h̄mōi officia diabolica fierē ibi
dē: spū seruēs accessit. hortat⁹ ē ut ab
iust̄i p̄odi desisterēt. S̄z mlt̄i inconstan
titate sua infatuati indurati corde horat
mentū sc̄i viri p̄tempserūt dicētes se nō
mō p̄ter p̄ba sua ab h̄mōi choroz cellan
ros: iminas etiā addentes qm̄ uic̄ si ab
itez auderet accedere p̄berib⁹ eū affigēte.
Venit itez nihilo min⁹ uir dei de eo q̄
tūdo dolens. Lūq̄ inf̄ eos staret itez p̄
nemo eoz ausus ē manu suā et cum leuare
Donuit itez eos. Lūq̄ uideret q̄dā
corrigibiles et in sua p̄durantes malitiaz
crete deū rogauit: ut in h̄ facto iuxta sue
pietie p̄siliū p̄uidere dignaret̄. Sc̄atim⁹
quingenta ex ip̄is p̄ncipaliores et obstinat
tiores a demone arrepti sūt et horribilitate
uerati. Lūq̄ eoz amici b̄ni eligi⁹ p̄corat
p̄ eoz liberatione: r̄ndit. Expedi ut agna
sc̄at qm̄ dño fuerūt. Iustū ē eos a demoni
b⁹ uerari q̄ sic obstinato animo demones
fuerūt. Siccine remunerat diabo⁹ suos
suos. Anno tñ elapso iussit eos ad p̄fata
eccl̄iaz adduci. Lūq̄ p̄ eis rogasset libe
ti sunt. P̄z itaq̄ q̄ uer⁹ zelatoz saluz
may exiterit Ps. zelus domus tue eo. ma
Aug. omel. xiiij. sup̄ Joā. Quis comedat
zelo dom⁹ dei nisi q̄ oia q̄ ibi uidet p̄uerti
saratiḡ corripit et cupit emēdar et si emēda
re nō pōt: tolerat et gemit. Idē ibidē. Q̄
des fr̄m tuū currere ad theatrum p̄hibe
mone: p̄testare Vides alios iebnari: uis
le aut̄ alia q̄ nō licet p̄petrare. p̄hibe quos

potes si zel dom? dei comedit te. terre q̄s
vales: q̄b; nō potes blādīre: nō tñ q̄scē/
re: fac qd potes. Veniat in mēte tu? ille q̄
abscondit talentū: nunqd̄ accusat? fuit q̄
p̄didit z nō pot? qz sine lucro suavit. Sic
frēs mei nō q̄scat. Nolite q̄scere lu/
crari cō: qz lucrati est; a cō: Hec Aug.

Tertio itrauit btūs eligi?

gaudiū dñi p̄ excellentiā spūalis deuotiō/
nis. Jo. xvj. Petite z acci. vt gaudiū vīm
plēnū sit. In hui? mysteriū transfigurat? ē
dñs cū oraret in monte Lu. it. Btūs q̄p/
pe eligi? vir fuit excellentissime deuotiōis
Erat em̄ sibi p̄suerudo i nocte alicui aū le
ctū sternere: legz p̄rio crepusculo aut pau
lulū post q̄tissime e lectulo se excurtiēs sup
illud sumisso capite p̄stratū orare: sicqz ple
rūqz noctē rotā cū lachrymis z orōne info
mnē vucere: vt poterat se corā dō humil
līme p̄tate. Ps. Intra orō mea in spe.
tuo. Vñ et merito p̄pter sue deuotiōis ex
cellentiā assump? ē in pontificale officiu.
Fuerat aut̄ hec sua spūalis p̄fectio p̄nūcia
ta m̄i sue q̄ adhuc in yrero m̄ris clauso
Vidit em̄ m̄r e? in sōno aqlā valde pulcrā
sup suum voltare strati ac fe tertio incli
nate. Cūqz er el? voce m̄r cuiqz illasset: p̄ter
rita nimis mirari cepit q̄ eēt hec visio: ve
nit itez rps partēdi z p̄ magnitudie dolo
ris cepit q̄ p̄dicari: vocauerūt itaqz qn/
dā sc̄m vix vt p̄ ea oraret: q̄ cū venisset q̄
p̄betico p̄do mor ait ad illā. Noli timere
m̄r qm̄ b̄ndictū p̄tū dabit tibi dñs: erit ei
vir sc̄us z deuot? z magn? in ecclia sacer
dos. Vñ z postea cū p̄mo btūs eligi? arti
fabili se dedisset: traxit eū de? vt eēt pastor
sui gregis. Post mlra aut̄ sc̄itatz opa cū es
set annoz amplius septua ginta bonis opi
bus refert? z orōni sp̄ ac deuotiōi itent? p̄
sens vite eius glīose p̄sumauit. Sentēs
qz sui corpis dissolutionē iminere discipul
suis eā p̄dicit. Cūqz p̄ dies aliq̄t febribus
laborasset i extremis posset oib; mansueta
voce dic. Valete in pace. Oculosqz suppli
ces i celū eleuās cū manib; cū diu tacitam
p̄ce fudisset: tādē in vocē p̄p̄ens ait. Nūc
dimittz suū rui dñe fm̄ sbū tuū i pa. Tu
em̄ sp̄ p̄ector me? fuisse In inan? tu. dñe cō
mēdo sp̄m̄ meū. Sicqz vir ille in vita deuo
tissim? an deuotis orōnib; vix ad mortis

articulū p̄seuerās glīosū reddidit sp̄m̄ an
gelicis cetib; adunādū. Tūc itaqz audiuit
dulcissimā dñi vocē inuitant; eū z vocan
tis ad regnū celeste possidendū dicent; sū
bi Intra in gaudiū dñi tui.

Secunda conditio p̄m̄ beatorū rā
cta in sb̄is p̄sumptis ē possessi
onis delectabilitas: qz dī in gaudi
um. Gaudiū em̄ ē delectatio existens in vo
luntate. Et. h. Gaudiū z leticia obrinebūt
Et aut̄ de q̄ gaudiū dicunt sb̄a p̄posita i
telligam? Consideranda ē gaudiū tri
plex diuersitas. Est em̄ triplex gaudiū.

Primū est gaudiū mundanoz. Hoc ē
vituperabile z p̄nitiosum. Hoc btūs Eli
gius oimode abnegauit.
Secūm est gaudiū iustoz. Hoc est lau
dabile z p̄riosum. Hoc in corpe viuēs sp̄
obseruauit.

Tertiu est gaudiū beatorū. Hoc est
desiderabile z glīosum. Hoc eseculo m̄i
grans feliciter intrauit.

Primū itaqz gaudiū de
q̄ dicitur sum? est gaudiū mundanoz. Jo e
lis. j. Confusum ē gaudiū a filijs hominū
Habet aut̄ hoc gaudiū tres miserabiles
z vituperandas p̄ditiones. **P**rima cōdi
tio est vanitatis abussio. Non em̄ est verū
gaudiū sed sophisticū Tob. v. Quale gau
diū mihi est q̄ in tenebris sedeo z lumē ce
li nō video. q. d. in p̄sona mundanoz: nul
lū gaudiū. Et certe mundani iuoluntē te
nebris ignorātie multipl. Jo si gaudent
gaudiū ipoz est vanissimū. Eccl. ij. Rū
reputauit errorem et gaudiū dixi: quid fru
stra deciper; Job. xx. Gaudium hypocri
te ad instar puncti. Aug?. Bona hui? m̄i
di veram hnt asperitatē z falsam iocundi
tatē: certū dolorē z incertā voluptatē: secu
rum laborē timēdā q̄tem: rem plenā mise
rie: spem bonitatis inanē. Hec ille. **S**e
cūda est p̄ditio anxietatis admixtio. **P**
em̄ ibi est de labore tedio z sollicitudine q̄
de gaudiū. Jo nō ē gaudiū pup. Boeci
lib. de p̄sol. Quā multz amaritudinib; hu
mane felicitat; dulcedo respersa ē. et puer.
xij. Ritus dolo. misce. z exte. gau. lu. oc.
Tertia p̄ditio ē inq̄rta; iuolutio In gau
dijs enim mūdānis multe sūt fatuitates
que alias non fierent. Et quando r̄dit ho
mo ad cor nihil inuenit ibi nisi fatuitatem.

